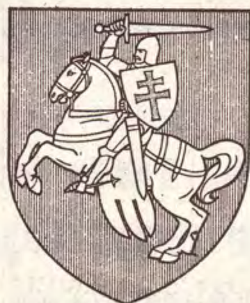

Жыве Беларусь!

Народная газета

Орган Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

№175 (688) 7 верасня 1993 г. Аўторак. Выдаецца з кастрычніка 1990 года на беларускай і рускай мовах. Тыраж 500400 экз. Кошт у розніцу — 15 руб.

ФАКС

Саммит перенесен

Заседания Советов глав государств и глав правительств СНГ, которые должны были состояться 7 сентября в Москве, перенесены предположительно на 23—24 сентября.

Произошло это по просьбе президента Украины Леонида Кравчука.

Основным вопросом встречи должно стать рассмотрение проекта договора о создании экономического союза, подготовленного Координационно-консультативным комитетом СНГ.

Виктор ДЯТЛИКОВИЧ.

Эксперты прилетели

Вчера с четырехдневным рабочим визитом в Беларусь прилетели из США 15 военных экспертов.

Вместе с представителями научно-технического комитета Министерства обороны Беларуси они обсудят вопросы конверсии и рекультивации военных городков, ранее принадлежавших ракетным войскам стратегического назначения.

Борис ШАВАРСКИЙ.

Спортсмены поневоле

На протяжении недели жители Постав и района поневоле стали "любителями" спортивной ходьбы.

Из-за отсутствия бензина остановился городской и пригородный автотранспорт, на междугородные маршруты выходят только "Икарусы", для которых есть запас дизтоплива. Горючего нынче едва хватает, чтобы обеспечить почтовую связь, работу "скорой помощи", вывезти собранный урожай.

Владимир ШИК.

❑

Из-за нехватки бензина в Глубокском районе полностью прекращено движение пригородных автобусов.

Виктор ЛУГОВСКОЙ.

Открытый конкурс закрытого общества

Закрытое акционерное общество "Фонд развития Могилева" учредило именные стипендии П.М.Машерова.

Заявки на соискание стипендии уже принимаются конкурсной комиссией под председательством Полины Андреевны Машеровой. Кандидаты, согласно условиям, обязательно должны быть уроженцами Могилева или области, отлично учиться, заниматься научной, литературной, общественной работой и обладать высокой нравственностью. Место учебы значения не имеет.

Ирина ФЕДОРОВА.

Полку пожарных прибудет

На сто человек увеличится пожарная служба Могилевщины.

Такое решение принято облисполкомом.

Николай КОМЛЕВ.

Вкратце

Торгово-промышленная палата Беларуси и торгово-промышленная палата "Швейцария—Беларусь" (Швейцария) подписали в Минске соглашение о сотрудничестве.

Им предусматривается оказание содействия предприятиям и организациям нашей республики и Швейцарии в развитии деловых связей.

❑

13 сентября в Минске открывается международный семинар "Тепловые насосы и холодильные устройства".

В организации этого семинара, учитывая особенную важность экономии энергетических ресурсов, принимает участие правительство республики.

❑

В Кремле в понедельник состоялась встреча президента Российской Федерации Бориса Ельцина с осуществляющим полномочия президента Председателем Верховного Совета Азербайджанской Республики Гейдаром Алиевым.

Они обсудили состояние и перспективы российско-азербайджанских отношений.

❑

Руководитель Грузии Эдуард Шеварднадзе заявил о существовании в республике реальной угрозы гражданской войны.

Вчера грузинский лидер охарактеризовал положение в западной Грузии, где активизировались сторонники экс-президента, как "крайне тяжелое", в то же время он высказался за продолжение переговоров, процесса примирения с звиадистами.

❑

Вопрос об отставке премьера Украины Леонида Кучмы можно считать решенным, сообщило в воскресенье национальное телевидение со ссылкой на независимое агентство УНИАН.

По его данным, президент страны Леонид Кравчук дал согласие на отставку премьера. Дело за указом и парламентом, который должен его утвердить.

❑

Иранское правительство окажет Азербайджану помощь в организации лагеря беженцев близ границы с Ираном примерно на 150 тыс. человек.

По данным из Баку, сейчас у границы с Ираном скопилось более 200 тысяч беженцев.

❑

Власти Узбекистана приняли решение сохранить на прежнем уровне плату за жилье, оставшееся после приватизации в муниципальной собственности.

Сделано это с учетом того, что в нем в основном проживают инвалиды, престарелые люди, малоимущие граждане, которые не смогли приобрести свои квартиры в личную собственность.

❑

Известный поэт, председатель правления Союза писателей Дагестана Расул Гамзатов награжден орденом Дружбы народов.

Указ об этом подписал 6 сентября президент России Борис Ельцин, сообщила его пресс-служба.

Наши студенты в Америке

Граждане нашей республики, а также России, Украины, Грузии, Эстонии, Латвии и Литвы теперь имеют реальный шанс поучиться годик-другой в Соединенных Штатах Америки. Такую возможность предоставляет программа стипендий имени Эдмунда С.Маски.

Перспектива учебы в Америке открывается для 150 стипендиатов. Стипендии будут присуждаться на основании открытого конкурса. По окончании учебы вручается диплом или присваивается ученая степень по направлениям: управление коммерческой деятельностью, государственное управление, юриспруденция, экономика.

Сколько чемоданов компромата у А.Лукашенко?

Председатель Временной парламентской комиссии по изучению коммерческой деятельности структур, созданных при органах власти и управления, А.Лукашенко провел совещание в Витебске с местными руководителями контрольных и правоохранительных органов.

Создано областное подразделение республиканской комиссии во главе с народным депутатом Е.Г.Лущкевичем. По словам Лукашенко, местные власти стараются скрыть материалы о злоупотреблениях, мешают работать оперативникам, но "ужасные, масштабные преступления" чиновников различных, в том числе и очень высоких рангов все-таки будут обнародованы на очередной сессии Верховного Совета. Председатель комиссии считает, что ей необходим статус чрезвычайной.

Сергей СЕРГЕЕВ.

Дежурная часть

Рабочий Минского часового завода, поссорившись с матерью и сестрой, нанес им несколько ударов железякой.

От полученных ран мать скончалась на месте, сестра помещена в больницу.

Предполагается, что он психически болен.

❑

На железнодорожном перегоне Минск—Колядичи в районе столичной улицы Асаналиева обнаружен труп мужчины.

Как оказалось, он был задушен в своей квартире двумя собутыльниками, которые затем выволокли труп... Один из преступников — рабочий Минского тракторного завода — задержан.

Всего за прошедшие выходные в республике совершено семь убийств.

Андрей АРШАНСКИЙ.

В забой не отправился парень молодой

Трудовые коллективы около 100 шахт 30 угольных разрезов участвовали в понедельник во всероссийской суточной забастовке шахтеров, объявленной Независимым профсоюзом угольной промышленности России (НПУП).

НПУП, в частности, настаивает на выполнении Москвой принятых ранее обязательств по финансированию угледобывающей отрасли за 8 месяцев этого года. По данным профсоюза, задолженность правительства угольщикам на сегодняшний день превышает 700 млрд. рублей.

Выпуск подготовлен по сообщениям корреспондентов "Народной газеты", агентств ИТАР—ТАСС, Белинформ, Интерфакс, БелаПАН и РИД.

Раўненне на сцяг!

"Служу народу Рэспублікі Беларусь..."

Андрэй АРШАНСКІ, Сяргей ГРЫЦ (фота)

Першая нядзеля верасня будзе асабліва памятнай для курсантаў Мінскага агульнавайсковага і Мінскага вышэйшага інжынерна-зенітнага ваенных вучылішчаў. У гэты дзень яны прынялі прысягу на вернасць беларускаму народу. Урачыстая цырымонія адбылася на плошчы Незалежнасці.

З пажаданнямі ўсяго найлепшага звярнуўся да курсантаў Старшыня Вярхоўнага Савета рэспублікі С.С.Шушкевіч.

Беларусь — міралюбівая дзяржава, якая нікому не пагражае і імкнецца да нейтралітэту. Але ён павінен быць падмацаваны ваеннай магутнасцю, якая адаб'е ў кожнага ўсякае жаданне праверыць нашу сілу. Міністр абароны П.П.Казлоўскі павіншаваў курсантаў з урачыстым момантам у іх жыцці. Над строем ваеннаслужачых тры разы пранеслася гучнае "ура".

На прысягу прыйшлі бацькі хлопцаў, любімыя дзяўчаты, сябры. Нехта з жанчын выціраў слёзы шчасця, бацькі, гледзячы на сыноў, успаміналі ўласныя армейскія будні. На змену прыйшлі дзеці. Праз некалькі гадоў яны стануць афіцэрамі, і кожны будзе ахоўнікам шчасця і бяспекі свайго народа. Нічога, што лье дождж, як кажуць, дождж на пачатку шляху — прыкмета добрая.

З грамадскай прыёмнай "Народнай газеты". Тэл. 29-60-86.

Хто адкажа на "дзіцячае пытанне"?

Настойлівы "міжгорад" прагучаў у пятніцу.

Са Светлагорска ад нашага пастаяннага чытача паступіла паведамленне, якое прымусіла нас адразу звязацца з мясцовым РАУС: за апошнія некалькі месяцаў у горадзе зніклі без вестак чацвёра хлопчыкаў-падлеткаў.

Як дадаў начальнік Светлагорскага РАУС Уладзімір Антонавіч Асіпенка, у знікненні дзяцей сапраўды шмат невытлумачальнага. Са мноства версій, якія прапрацоўвае мясцовая міліцыя, выключыць можна хіба меркаванне аб крадзяжы дзяцей з мэтай атрымання грашовага выкупу: гэтыя дзеці з небагатых працоўных сем'яў.

Усе астатнія версіі таксама не маюць дастатковай колькасці доказаў. У горадзе з'явіўся маньяк? Аднак не знойдзены сляды насілля.

Можа, дзяцей звяла якая-небудзь рэлігійная секта накшталт незаконнага "Вялікага белага брацтва"? Але апошні час і "братоў" у Светлагорску не бачылі.

Пошук працягваецца, і, нягледзячы на разрыў усялякіх сувязей, не толькі на Беларусі. Праз Міністэрства ўнутраных спраў пра вышук паведамлена ўсім раённым аддзяленням міліцыі ў Расіі, Малдове і на Украіне, ва ўсіх буйных гарадах вісяць плакаты з фатаграфіямі хлопчыкаў.

Пра тое, што іх лёс хвалюе не толькі родных і блізкіх, сведчыць і гэты, пятнічны, званок у рэдакцыю.

У грамадскай прыёмнай дзяжурыла Ірына ДЗЯРГАЧ.

Ліст з рэдакцыі

Падпіска на "Народную газету" пачалася, але можа хутка завяршыцца...

Горка, але факт: падпіска на газеты і часопісы цяпер будзе афармляцца не на год і не на паўгоддзе, а толькі на тры месяцы. Ці згодны з гэтым у рэдакцыі "Народнай газеты"? Вядома, не. Але што да гэтага тым, хто прымае такія рашэнні? Хаця заўважым: калі дзяржава не можа ўзяць на сябе адказнасць за развіццё падзей нават у бліжэйшае паўгоддзе — значыць, не ўсё нармальна з боку кіравання гэтай дзяржавай. І не трэба крыўдзіцца на журналістаў "Народнай газеты", якія з нумара ў нумар б'юць трывогу аб лёсе нашай шматпакутнай Беларусі.

У адным з нядаўніх інтэрв'ю начальнік "Мінскай пошты" А.Малыка сказаў, што пайсці на вышэйадзначаны крок вымушаны ў значнай ступені з-за таго, што паштовыя паслугі, у тым ліку і дастаўка перыёдыкі, стратныя. Маўляў, не толькі сувязісты, але і выдавецтвы, і рэдакцыі не хочуць рызыкаваць, інфляцыя можа з'есці атрыманыя ад падпіскі грошы ўжо ў першы месяц новага года.

Усё можа быць, інфляцыя сапраўды пражэрлівая. Але ж што значаць тады словы кіраўнікоў урада наконт таго, што дзяржава падтрымлівае сродкі масавай інфармацыі? Калі так, як "Народную газету", то, як кажуць, дзякуй у шляпу. Некалі яшчэ пры заснаванні Прэзідыум Вярхоўнага Савета прыняў рашэнне аб выдзяленні сродкаў на набыццё камп'ютэрнай тэхнікі і фотаапаратуры. Не паспелі купіць чатыры фотаапараты, як рахунак быў замарожаны. Калі б не дапамаглі добрыя людзі з вядомых прадпрыемстваў рэспублікі — цяжка сказаць, як выжыла б "Народная газета".

Пасля завяршэння падпіскі на першае паўгоддзе 1993 года Міністэрства сувязі загадзя ўтрымала з агульнай сумы амаль 70 мільёнаў рублёў — такія расходы планаваліся на экспедзіраванне, распаўсюджванне і дастаўку газеты. На нарадах, якія праводзіліся ў Савеце Міністраў, прадстаўнікі "Народнай газеты" неаднойчы ставілі пытанне, што гэта зроблена з парушэннем правоў рэдакцыі — газета будзе распаўсюджвацца толькі са студзеня (па чэрвень уключна), а грошы вылічаны з рэдакцыйнага бюджэту напярэдадні, за 2—8 месяцаў. Абнадзейвала толькі тое, што ўрад паабяцаў усім вядучым рэспубліканскім выданням кампенсаваць расходы, звязаныя з экспедзіраваннем, распаўсюджваннем і дастаўкай газет. Гэта — не дабрачыннасць, амаль ва ўсіх краінах свету пошта датуюецца з дзяржаўных бюджэтаў. Чаму ж у нас яна павінна ўтрымлівацца рэдакцыямі газет і часопісаў?

Дарэчы, прайшло болей васьмі месяцаў, пакуль "Народная газета" дачакалася кампенсацыі. Але ж вы, шаноўныя чытачы, ведаеце, што можна было купіць за 70 мільёнаў рублёў у лістападзе—снежні мінулага года і што можна мець за іх сёння, калі кошт тоны паперы падняўся за гэты час у дзесяткі разоў і перавышае 800 тысяч рублёў. Гэта не кампенсацыя, а толькі выгляд кампенсацыі, а дакладней — абдзіралаўка. Каб вытрымаць, рэдакцыйнаму калектыву даводзіцца прыкладваць надзвычайныя намаганні. Не ад добрага жыцця мы ў апошні час змяшчаем рэкламу не на дадатковых старонках, а ў стандартных чатырохпалосных нумарах. Паправім фінансавае становішча — і вернемся да ранейшай практыкі. Для нас інтарэсы падпісчыкаў (а іх болей чым у любой іншай рэспубліканскай газеты — звыш 500 тысяч) — галоўныя інтарэсы.

Цяжка вам, шаноўныя прыхільнікі "Народнай газеты", цяжка нам, журналістам, карэктарам, аператарам электроннага набору і вёрсткі, спецыялістам па рэкламе, усім, хто робіць газету. Але будзем спадзявацца, што і ў будучым годзе мы не разлучымся. Нягледзячы на пэўную рызыку, мы зрабілі ўсё, каб "Народная газета" была даступнай для кожнай сям'і. Вось кошт некаторых рэспубліканскіх выданняў на студзень—сакавік 1994 года:

"Народная газета"	**— 1.200**
"Советская Белоруссия"	— 2.100
Белорусская нива"	— 1.200
"Знамя юности"	— 1.200
"Рэспубліка"	— 1.200
"Звязда"	— 1.005

Значна падымаецца кошт маскоўскіх выданняў. Каб атрымліваць на працягу квартала "Комсомольскую правду", трэба выкласці 2.670 рублёў. Параўнайце з падпісным коштам "Народнай газеты" — і рабіце вывады.

Падпіска толькі-толькі пачалася. Але не адкладвайце ўсё на позні час. Напамінаем індэкс "Народнай газеты" — 63868. Можа так здарыцца, што рэдакцыя вымушана будзе абмежаваць падпіску. Таму хто паспее — той паспее.

Рэдакцыя "Народнай газеты".

Смеху варта!

Вучоныя, але не надта

Нягледзячы ні на якія інфляцыйныя працэсы, з зайздросным пастаянствам, як і ў хрушчоўскія часы, школьныя настаўнікі, што маюць вучоную ступень кандыдата навук, атрымліваюць кожны месяц даплату ў 30 рублёў, а дактары навук — усе 50. Чым не матэрыял для Кнігі Гінэса?

Спроба адказных работнікаў Міністэрства адукацыі і Дзяржкампрацы апраўдаць такое становішча тым, што наяўнасць вучонай ступені ўлічваецца пры прысваенні настаўніку адпаведнай катэгорыі, не вытрымлівае крытыкі ўжо таму, што вышэйшую катэгорыю можна атрымаць і без усялякай вучонай ступені. І нават тое, што адміністрацыя можа педагогам за вынікі працы ўстанаўліваць персанальныя надбаўкі да 50 %, не вырашае праблемы, бо іх можна ўстанавіць, а можна і не. Такія надбаўкі даюцца толькі на год і толькі пры наяўнасці фонду зарплаты.

Цікава, што матэрыяльнае заахвочванне настаўнікаў у павышэнні свайго адукацыйнага і прафесійнага ўзроўню ўсё ж існуе для пэўных груп педагогаў. Так, настаўнік агульнаадукацыйнай школы, які мае толькі сярэднюю адукацыю, атрымлівае менш, чым той, хто мае дыплом аб заканчэнні сярэдняй спецыяльнай установы. Аналагічным чынам павышаецца стаўка і тым, хто скончыў ВНУ. А вось калі хто адгукнуўся на заклікі да бесперапыннай адукацыі і павысіў свае веды яшчэ на адну ступеньку — скончыў аспірантуру, то ніякага павышэння зарплаты ён не атрымае.

Укладзены ў асвету рубель дасць потым шматразовую аддачу. Ці ў Міністэрстве адукацыі і Дзяржкампрацы не згодны?

Валерый БОЛБАС, член пастаяннай камісіі па адукацыі Гомельскага абласнога Савета народных дэпутатаў.

Возвращаясь к напечатанному

Генеральному прокурору "шили" дело. Штопанное белыми нитками

26 июля 1993 года в "Народной газете" было опубликовано открытое письмо народного депутата Республики Беларусь Василия Леонова, в котором он обвиняет Генерального прокурора республики В.И.Шолодонова в несоблюдении законов и покрывательстве злоумышленников, похитивших два года назад 28 миллионов чернобыльских денег. Прошел месяц, и редакция по требованию многих читателей решила обратиться к Василию Ивановичу Шолодонову с просьбой высказать свое мнение на предъявленные обвинения.

— Василий Иванович, по правде говоря, у множества читателей была уверенность, что если не назавтра после столь резкой публикации, то через несколько дней в одном из районных народных судов столицы окажется ваше исковое заявление на депутата Леонова о защите чести и достоинства .

— Депутат Леонов, видимо, тоже надеялся, что я сразу же побегу оправдываться в суд и газету . Не стал этого делать.

Во-первых, не хотелось портить себе и близким летний отдых, поскольку я прочитал письмо, будучи уже в отпуске. Не намерен транжирить рабочее время и сейчас. Если бы я аккуратно вызывал каждого из своих газетных обидчиков в суд, то, поверьте, работать мне было бы некогда.

— Но найдется обыватель, который ваше нежелание бросать ответную перчатку расценит однозначно — шума без воды не бывает. Ведь сегодня ничего не стоит затянуть расследование под видом чрезмерной загруженности седователей.

(Окончание на 3-й стр.)

Думка народнага дэпутата Рэспублікі

Каму на Беларусі выгадна адзіная рублёвая зона?

Уладзімір НОВІК, народны дэпутат Рэспублікі Беларусь

На сустрэчы кіраўнікоў дзяржаў СНД, якая плануецца ў верасні, будзе вырашацца лёс так званай адзінай рублёвай зоны. Апошнім часам у беларускіх урадавых і дзелавых колах шмат гаворыцца аб тым, што нам вельмі выгадна знаходзіцца ў адзінай рублёвай зоне. Асабліва любяць гэтую "казку" Старшыня Савета Міністраў В. Кебіч, міністр фінансаў С. Янчук і іншыя высокапастаўленыя асобы, адказныя за стан эканомікі ў рэспубліцы. Аднак ніхто з іх ні разу не растлумачыў людзям — што такое адзіная рублёвая зона. Фактычна сёння пад адзінай рублёвай зонай разумеецца спіс краін СНД, якія дапускаюць у сваім грашовым абарачэнні расійскі рубель адначасова з нацыянальным плацежным сродкам. Прычым, заўважце, Расія пры гэтым не дапускае абарачэння на сваёй тэрыторыі плацежных сродкаў другіх краін Садружнасці. Такое становішча негатыўна сказваецца не толькі ў эканоміках краін — партнёраў СНД, але і з'яўляецца крыніцай негатыўных з'яў у сферы міжнацыянальных зносін. Тым не менш пэўныя палітычныя сілы не стамляюцца запэўніваць народ, што, толькі знаходзячыся ў рублёвай зоне, мы пераадолеем страшэнны эканамічны крызіс. Ды і сярод новаспечаных беларускіх камерсантаў нямала гарачых прыхільнікаў расійскага рубля. Зрэшты, дзіўнага тут нічога няма. Для першых гэта апошні шанц на адраджэнне былой камуністычнай імперыі, а для апошніх - спосаб зарабляць вялікія капіталы на плацежных праблемах у адзінай рублёвай зоне. Але ці выгадна застаецца ў гэтай рублёвай зоне астатнім жыхарам рэспублікі: сумленным бізнесменам, звычайным рабочым, сялянам ці інтэлігентам? Каб адказаць на гэтае няпростае і вельмі важнае пытанне, напачатку давайце прасочым за храналогіяй падзей, якія адбываліся ў сферы фінансава-крэдытных і грашовых адносін паміж Беларуссю і Расіяй у апошнія паўтара года.

Снежань 1991 года. Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь прыняў новае падатковае заканадаўства Беларусі, якое носіць фіскальны характар. Асабліва вялікія падаткі былі ўстаноўлены для камерцыйных банкаў. Напрыклад, стаўка на прыбытак для апошніх склала 44%, што ў паўтара раза болей, чым у Расіі. Тады і пачалося згортванне фінансавай актыўнасці ў Беларусі і ператок капіталаў ў Расію. Хаця рэспубліка магла стаць падатковым прыстанішчам і цэнтрам фінансавай актыўнасці ў межах СНД.

Студзень 1992 года. Пачатак лібералізацыі цэн у Расіі. Беларусь са спазненнем спрабуе абараніць свой рынак і эканамічныя інтарэсы візітнымі карткамі пакупніка, талонамі, купонамі і іншымі вынаходніцтвамі нашага ўрада. Аб уласнай грашовай палітыцы ў Саўміне нават і думаць не хочуць. І як вынік — масавае рабаванне спажывецкага рынку Беларусі, паколькі цэны тут ніжэйшыя, чым у краінах-суседзях. Абясцэненыя грошы з усёй тэрыторыі былога СССР імкліва пацяклі да нас. Узнікае масавы спекуляцыйны бізнес, пабудаваны на перакосах цэн і нераўнамерных выплатах насельніцтву ў розных рэгіенах былога СССР.

Май 1992 года. У сувязі з ростам інфляцыі і вострым дэфіцытам грашовай наяўнасці ўрад Беларусі выпускае разліковыя білеты Нацыянальнага банка - "зайчыкі", якія ўводзяцца ў грашовае абарачэнне на нашай тэрыторыі нараўне з банкнотамі Дзяржбанка СССР і Банка Расійскай Федэрацыі. Зайчыкі друкуюцца ў Расіі бясплатна. Як вядома, дармовым бывае толькі сыр у пастцы, таму ўзнікае пытанне: чаму Масква вырашыла пастаўляць нам грашовую наяўнасць "зайчыкамі", а не расійскімі рублямі? Адказ просты. Расійскія ўрадавыя стратэгі пачалі фарміраваць дамінуючую ролю свайго рубля ў межах СНД і адначасова трымаць пад кантролем грашовае абарачэнне ў краінах так званай рублёвай зоны. Гэта дазваляе Расіі нават пры высокіх тэмпах інфляцыі пераразмяркоўваць нацыянальныя даходы краін — партнёраў па СНД на сваю карысць.

Чэрвень 1992 года. Па ініцыятыве Цэнтральнага банка Расіі паміж Рэспублікай Беларусь і Расійскай Федэрацыяй з 1.06.92 уведзена клірынгавая сістэма разлікаў праз карэспандэнцкія рахункі Нацыянальных (Цэнтральных) банкаў дзяржаў. Гэта акцыя Цэнтрабанка РФ паклала пачатак дыферэнцыяцыі безнаяўных плацежных сродкаў у межах СНД на расійскія і нерасійскія. Аперацыі па карэспандэнцкіх рахунках павінны праводзіцца ў межах сродкаў на іх. Такім чынам, значна ўскладнілася сістэма разлікаў паміж суб'ектамі гаспадарання Беларусі і Расіі. Ствараюцца камерцыйныя структуры, якія паскараюць пераводы грошай з Беларусі ў краіны Садружнасці і наадварот, зарабляючы на гэтым немалыя капіталы. Нагадаю, што падатковае заканадаўства нашай рэспублікі, прынятае у снежні 1991 года, ужо паспрыяла перамяшчэнню фінансавай актыўнасці іператоку вялікіх капіталаў у Расію. Такі крок Цэнтрабанка Расіі ўмацоўвае пазіцыі расійскага рубля і вымушае беларускіх гаспадарнікаў па магчымасці трымаць свае грошы на тэрыторыі РФ для зручнасці разлікаў з расійскімі партнёрамі.

Жнівень 1992 года. У сувязі з адсутнасцю свабодных сродкаў на карэспандэнцкім рахунку Нацыянальнага банка нашай рэспублікі і з мэтай бесперапыннага правядзення плацежных аперацый паміж Беларуссю і Расіяй Цэнтральным банкам Расійскай Федэрацыі выдзелены беспрацэнтны тэхнічны крэдыт Нацыянальнаму банку Рэспублікі Беларусь у суме 40 млрд. руб. у адпаведнасці з Пагадненнем аб арганізацыі разлікаў з далейшым павелічэннем яго да 80 млрд. рублёў.

Студзень 1993 года. Беларусі дадаткова выдзяляецца на 1993 год тэхнічны крэдыт у памеры 150 млрд. рублёў. На карэспандэнцкім рахунку Нацбанка катастрафічна не хапае безнаяўных расійскіх рублёў для разлікаў за паступленне энергарэсурсаў і іншых стратэгічных тавараў з Расіі.

11 чэрвеня 1993 года. На адрас Нацыянальнага банка Беларусі паступіла ультыматыўная тэлеграма ўрадавай камісіі Расійскай Федэрацыі па пытаннях крэдытнай палітыкі, дзе прапануецца прыняць заканадаўчы акт аб выкарыстанні законнага плацежнага сродку на сваёй тэрыторыі расійскага рубля і дэлегіраванні Цэнтральнаму банку РФ паўнамоцтваў рэгуляваць аб'ёмы крэдытнай эмісіі і ажыццяўляць эмісію грашовай наяўнасці.

30 чэрвеня 1993 года. Урад Рэспублікі Беларусь прызнаў запазычанасць па тэхнічных крэдытах, атрыманых Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь у Цэнтральным банку Расійскай Федэрацыі ў 1992—1993 гадах у суме **177.3 млрд. рублёў Расійскай Федэрацыі**, і даў згоду на пераафармленне гэтай запазычанасці ў міжурадавы крэдыт, які лічыцца выдадзеным урадам РФ і атрыманым урадам Рэспублікі Беларусь. Велічыня прадастаўленага крэдыту эквівалентна **385.4 млн. долараў ЗША** і разлічана па ўзгодненаму Цэнтральным банкам Расійскай Федэрацыі і Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь для гэтай мэты курсу.

6 ліпеня 1993 года. Вярхоўны Савет Беларусі не падтрымаў прапанову Нацыянальнага банка рэспублікі аб упаўнаважанні Нацбанка і Савета Міністраў правам забяспечыць увядзенне нацыянальнай валюты ў выпадку недасягнення з Расіяй і іншымі ўдзельнікамі СНД дамоўленасці аб утварэнні Валютнага саюза на аснове роўнасці і ўзаемнай выгады.

26 ліпеня 1993 года. Цэнтральны банк РФ у аднабаковым парадку без узгаднення з краінамі Садружнасці, якія таксама выкарыстоўваюць рубель у якасці плацежнага сродку, спыніў абарачэнне на ўсей тэрыторыі Расійскай Федэрацыі банкнот Дзяржбанка СССР і Банка Расіі ўзору 1961—1992 гадоў. Гэта гвалтоўная акцыя практычна завяршыла працэс аддзялення расійскай грашовай і фінансава-крэдытнай сістэмы ад адпаведных сістэм краін — партнёраў па рублёвай зоне.

Жнівень 1993 года. Нацбанк Беларусі накіраваў у Савет Міністраў і Вярхоўны Савет рэспублікі праекты дакументаў аб прызнанні ў якасці адзінага плацежнага сродку на тэрыторыі Беларусі разліковага білета Нацыянальнага банка. У Мінску пачала функцыяніраваць Міжбанкаўская валютная біржа, якая раз на тыдзень праводзіць каціроўку, куплю і продаж валют. Паведамленне прэсы аб праекце Нацыянальнага банка справакавала ажыятаж у трымальнікаў валюты і беларускіх грошай, што выклікала рэзкае падзенне курса апошніх адносна долара ЗША. Дарэчы, чамусьці дэпутаты Вярхоўнага Савета нават пры вялікіх намаганнях так і не змаглі азнаёміцца з вышэйназваным праектам, а прадстаўнікам прэсы ён быў прадастаўлены без праблем. Сапраўды, цікавыя рэчы адбываюцца ў нашай грашовай палітыцы. Яе могуць фарміраваць нават журналісты, толькі не вышэйшыя органы ўлады.

Такім чынам, калі падсумаваць вышэйпрыведзеную кароткую храналогію падзей за апошнія паўтара года, то можна канстатаваць, што ў былой адзінай рублёвай зоне па ініцыятыве Расіі без узгаднення з Беларуссю безнаяўныя і наяўныя рублі аказаліся падзеленымі на беларускія і расійскія. Лагічным крокам з боку Беларусі павінна было стаць прыняцце пакета адпаведных заканадаўчых і нарматыўных актаў для ажыццяўлення комплексу мерапрыемстваў, звязаных з правядзеннем грашовай рэформы ў рэспубліцы. Але гэта зроблена не было з-за нявызначанай пазіцыі ўрада, і Беларусь працягвае жыць у грашовай нявызначанасці, несучы пры гэтым вялікія страты. Урад лічыць, што гэта выгадна для Беларусі. Ці думаюць так пра гэта жыхары рэспублікі?

Што палохае нашых урадавых стратэгаў і стрымлівае іх ад увядзення нацыянальнай грашовай адзінкі? **Па-першае**, пераход з боку Расіі на сусветныя цэны пры разліку за энергетычныя і сыравінныя рэсурсы. Безумоўна, пры сённяшняй сістэме эканамічных адносін гэта прывядзе да падзення канкурэнтаздольнасці беларускай прадукцыі на расійскім рынку і, магчыма, да яго страты. **Па-другое**, пераход на свабодна канверсуемую валюту ў сферы міждзяржаўных разлікаў. Відавочна, што гэтыя фактары могуць прывесці да калапсу беларускую эканоміку, паколькі яна абсалютна не падрыхтавана да такіх крутых змен.

Аднак і існуючы цяпер гандаль па ўзгодненых унутраных цэнах пры міждзяржаўным клірынгу з Расіяй таксама не заўсёды выгадны для Беларусі. Разгледзім даволі тыповы прыклад. Дапусцім, Беларусь павінна паставіць па клірынгу ў Расію за энергарэсурсы 100 тысяч тон калійных угнаенняў па цане 16 тысяч рублёў за тону. Аднак Расія заяўляе, што не можа знайсці спажыўцоў угнаенняў у сувязі з абмежаванай патрэбнасцю, але яна згодна залічыць іх кошт у суму клірынгавых разлікаў пры ўмове дазволу рээкспарту ў трэція краіны. Беларускі ўрад дазваляе рээкспарт, і ўгнаенні паступаюць, напрыклад, праз Прыбалтыку на еўрапейскі рынак па сусветных цэнах. Такім чынам, Беларусі па клірынгу залічваецца 16 тысяч рублёў за 1 тону калійных угнаенняў, а пасрэднік трэцяй краіны, магчыма, не толькі ён, атрымлівае прыблізна па 80 долараў ЗША за 1 тону, што эквівалентна курсу 200 рублёў за 1 долар ЗША. Вось такая простая арыфметыка паказвае, як і каму ў так званай адзінай рублёвай зоне можна зарабляць немалыя грошы дзякуючы недасканалай, а можа, і наўмысна створанай сістэме міждзяржаўных клірынгавых разлікаў па ўнутраных цэнах.

Дык каму ж тады выгадна так званая адзіная рублёвая зона, аб неабходнасці якой так настойліва гаворыць наш урад? Спекуляцыйным фірмам, што атрымліваюць прыбытак толькі ад вагання курсаў расійскага рубля да "зайчыка" і перакосу цэн у краінах СНД, звычайным прайдзісветам, якія з торбамі грошай з'явіліся на беларускіх базарах і каля стыхійна ўтварыўшыхся пунктаў абмену грашовых знакаў робяць свой бізнес на памылках беларускай дзяржаўнай фінансава-крэдытнай палітыкі. Абсалютна не зразумела, чаму такія структуры, як Нацыянальны банк і Саўмін, не жадаюць браць пад кантроль грашовае абарачэнне на Беларусі? Нам неабходна зараз або ўвесці ў абарачэнне дастатковую колькасць новых расійскіх рублёў, або выключыць іх з абарачэння ўвогуле. **У першым выпадку мы губляем кантроль над эканомікай сваёй краіны, а значыць, і суверэнітэт, перастаём быць самастойнай дзяржавай, а ў другім — бяром усю адказнасць за эканоміку на сябе з усімі вынікаючымі адсюль высновамі.** Што сёння перашкаджае пайсці па шляху самастойнасці: некампетэнтнасць урада ці няздольнасць беларускага народа будаваць сваю дзяржаву? Мяркую — першае. Раней дэфіцытам былі французкія духі, калготкі і іншыя якасныя заходнія тавары, а зараз расійскія наяўныя грошы. Імі, аказваецца, таксама можна выгадна спекуляваць у межах адзінай рублёвай зоны. Так што наш урад і Нацыянальны банк нядрэнна спрыяюць росквіту звычайнай спекуляцыі.

Вось калі б прэм'эру В. Кебічу пры яго паездках за крэдытамі у Маскву трэба было самому мяняць у крутых хлопцаў на Камароўцы "беларускіх зайцоў" на расійскія рублі, потым недзе каля вакзальных кас купляць білеты на цягнік у спекулянтаў, то пазіцыя ўрада адносна выгаднасці адзінай рублёвай зоны, магчыма, была б іншай. Па ўсім відаць, што ў прэм'ера праблем з транспартам і расійскай наяўнасцю няма.

А тым часам, пакуль урад і ягоны кіраўнік не жадаюць адмовіцца ад сваёй любові да расійскага рубля, ад нявызначанай двухсэнсоўнай грашовай палітыкі ў Беларусі, пакутуюць увесь просты люд і ў цэлым эканоміка рэспублікі. Нашы людзі пастаўлены ў няроўныя ўмовы з насельніцтвам, напрыклад, Расіі, не гаворачы пра Прыбалтыку, якая ўжо мае свае паўнацэнныя грошы, і больш высокія даходы. Штучна створаная праблема дэфіцыту наяўнасці расійскага рубля ў абарачэнні на тэрыторыі Беларусі вядзе да павелічэння яе намінальнага кошту адносна разліковага білета Нацыянальнага банка рэспублікі, хаця фармальна гэтыя знакі прызнаны роўнымі ў абарачэнні адпаведна з іх наміналам. Гэта дазваляе ўладальнікам новых расійскіх рублёў набываць тавары на Беларусі практычна ў два і болей разоў танней, чым тым, хто атрымлівае зарплату "зайчыкамі". У дзяржайным маштабе адбываецца пераразмеркаванне нацыянальнага даходу за кошт штучнага заніжанага курсу "беларускага зайчыка" да расійскага рубля.

Не можа быць утворана зона адзінага плацежнага сродку дзяржавамі, у якіх розныя падатковыя сістэмы, розныя кошты за энергетычныя і сыравінныя рэсурсы, розныя падыходы да эканамічных рэформ, розныя бюджэтныя палітыкі і г.д. Гэта або неразуменне невырашальнасці пастаўленай задачы, або прынцыповая адмова ад самастойнай дзяржаўнай палітыкі.

Таму адзінае выйсце для нас зараз — цывілізаванае размежаванне грашовай і фінансава-крэдытных сістэм краін СНД і ўтварэнне Валютнага саюза. Нельга было дапускаць стыхійнага распаду грашовай і фінансава-крэдытнай сістэмы СССР. Трэба было яшчэ, калі Гарбачоў знаходзіўся пры ўладзе, а працэсы дэзінтэграцыі былі ўжо непазбежныя, вырашыць станоўча пытанні ўвядзення нацыянальных валют у краінах СНД. Паколькі эканамічныя інтарэсы краін СНД цесна ўзаемазавязаны, то нармалізацыя міждзяржаўных разлікаў павінна грунтавацца на аснове Валютнага саюза краін, якія не толькі пажадаюць, але і будуць выконваць умовы ўваходжання ў гэты саюз, а рэгуляванне і абарону эканамічных інтарэсаў гэтых краін будуць выконваць іх нацыянальныя валюты.

І апошняе. Эканамічная і палітычная моцнасць любой дзяржавы грунтуецца на трох важнейшых фактарах: прыродных багаццях, капітале і працы. Прыродныя багацці ў нас невялікія. Капітал — матэрыяльныя, інтэлектуальныя, накопленыя каштоўнасці — таксама адносна невялікі, галоўным чынам з-за шматлікіх разбуральных войнаў і гістарычных катаклізмаў. Застаецца толькі праца. Але для яе высокай эфектыўнасці патрэбны адпаведныя ўмовы. Іх ствараюць рынчачная эканоміка, здаровая грашовая і фінансава-крэдытная сістэма, прадуманая дзяржаўная ўнутраная і знешняя палітыка. Пакуль што намаганні нашых урадавых стратэгаў накіраваны пераважна на праяданне замежных крэдытаў і захаванне камандна-адміністратыўнай сістэмы. За гэта прыйдзецца некалі плаціць. Але не цяперашняму і нават не наступнаму ўраду, а ўсім нам і нашым дзецям. Настаў час паставіць перад урадам пытанне аб стратах, якія панесла Беларусь у выніку яго некампетэнтных дзеянняў, і ў першую чаргу ў грашовай і фінансава-крэдытнай сферы.

Рэпортер узнал

"Аэлита" на базары не повезет

"Ни одной поездки с коммерческими целями!"

Таков девиз новой витебской фирмы "Аэлита", решившей заняться международным туризмом в интересах людей, которые могут и хотят поистратиться на полноценный отдых, а не на базарную спекуляцию. Тех, кто побогаче, "Аэлита" приглашает в круизы по Средиземноморью и Скандинавии, а обладателей более тощих кошельков — в Болгарию и Румынию. В планах фирмы — организация доступного туризма для непритязательного слоя общества — молодежи, о чем уже идут переговоры с коллегами в Польше.

Сергей ДВИНСКИЙ.

Резонанс

Явно промахнулся...

"За последний месяц в Минске участились нападения на водителей таксомоторов..." — так начинается заметка корреспондента РИД В.Чуясова в "Народной газете" за 21 августа с.г. В связи с этим возникает ряд вопросов. К примеру, на какие статистические данные опирается автор, делая такой "глобальный" вывод?

Сообщая читателям о том, что якобы август принес уже три таких случая, знает ли автор, что в нынешнем году в столице зафиксировано всего... два разбойных нападения на таксистов? Первый случился прошедшей весной — и уже раскрыт милицией. Судя по всему, второе сообщение из Советского района и есть та отправная точка, от которой отталкивается упомянутый газетчик.

Чтобы прояснить ситуацию и успокоить введенных в заблуждение читателей, отмечу: в стремлении в очередной раз "уколоть" столичную милицию "бездействием", на этот раз автор явно промахнулся. Похоже, просто ошибся в выборе "фактуры", которую мы с удовольствием предоставили бы ему для подготовки объективного материала.

Сегодня все водители государственных таксомоторов находятся под надежной защитой милиции. На этот счет существует и небезуспешно действует четкая система оповещения. Практически любой таксист через своего диспетчера напрямую связан с дежурным офицером, который контролирует в любое время суток "пульс" города. И если совершается злодеяние, то вероятность его оперативного раскрытия и задержания преступников намного повышена за счет целой массы факторов. К примеру, за счет мобильности самого потерпевшего, радированности его автомашины и многих других составляющих.

Маловероятно и то, что подобные конфликты имели место без последующих заявлений потерпевших в милицию. Как правило, такие серьезные преступления, как разбои, убийства и грабежи, не остаются без нашего внимания.

А может быть, автор имел в виду два августовских разбоя, зафиксированных в Минском (сельском) районе? В таком случае нужны уточнения. Ведь речь идет об информировании пятисот тысяч читателей.

Борис ПИЛИПЕНКО, начальник УВД Минского горисполкома.

Здарэнні

Даходная крыніца

Супрацоўнікамі Шчучынскага РАУС затрыманы два грамадзяніны Літвы, якія перавозілі 12 тон авіяцыйнай газы.

Ніякіх дакументаў на такі каштоўны груз у іх не было. У выніку следства, да якога падключыліся ваенная пракуратура і супрацоўнікі контрразведкі, удалося ўстанавіць крыніцу газы. Яна аказалася на ваеннай авіябазе, размешчанай пад Шчучынам. Два старшыя лейтэнанты са службы ГЗМ воінскай часці паспелі ўжо, як высветлілася, прадаць прадпрымальным літоўцам 52 тоны гаручага і, напэўна, гандлявалі б ім яшчэ доўга, калі б чацвёрты па ліку важ у Літву не спынілі работнікі міліцыі.

Аляксандр ЛІМАНОЎСКІ, Белінфарм.

Проблема

Лисичка просит защиты

Грибной сезон в разгаре. Ежедневно любители "тихой охоты" устремляются в леса. Несут не только кошелки и кошики. Волокут с собой грабли и похожие на них самодельные приспособления. Идет варварская охота за лисичками, желтый цвет которых в последние годы стал сродни золотому блеску.

Почему?

Заглянем на рогачевский рынок. Здесь продается все. Но особое внимание к грибам-лисичкам. Их скупают оптом и по цене 2000—3000 рублей за килограмм, плюс полкило сахара. Резон ли после этого жарить семье такие грибы, стоимость которых достигает стоимости полутора килограммов свинины?

А попробуйте спросить у "залетных" перекупщиков, зачем им так много даров леса, ответят:

— То не лисички, то доллары.

И в самом деле. В Гродно килограмм грибов стоит уже 7—7,5 тысячи рублей. При такой цене даже самый большой любитель природы берется за грабли, дерет мох, лесную подстилку, а вместе с ней и грибницу. Сведущие люди говорят, что года через 2—3 наши леса перестанут быть грибными.

Поэтому, считаю, нужны какие-то государственные акты, регламентирующие сбор лисичек.

Иван ГОНЧАРОВ, ветеран войны и труда.

г.Рогачев.

Это нельзя забывать

Полвека назад в Минске были расстреляны тысячи узников гетто

21—23 октября 1943 года в оккупированном Минске фашисты уничтожили последних из более чем ста тысяч узников гетто. Сюда были привезены и расстреляны тысячи евреев из Германии, Австрии, Чехословакии, Польши и других стран Европы.

Десятилетиями эта трагедия еврейского народа, ставшая, по сути, трагедией белорусского народа, ибо трудно разделить культуры народов, проживших вместе мирно не одну сотню лет, замалчивалась официальной пропагандой. И сегодня, к величайшему сожалению, мало кто из минчан, жителей Беларуси знает правду о тех страшных днях.

Недавно евреи—выходцы из нашей страны создали общественную организацию "Всемирная ассоциация евреев Беларуси". По их инициативе в Беларуси, США, Израиле и других странах пройдут дни скорби, посвященные 50-летию уничтожения евреев в Беларуси.

Вчера состоялась пресс-конференция белорусского оргкомитета. Журналистам было сообщено, что его возглавил Председатель Верховного Совета Беларуси Станислав Шушкевич, туда вошли также известные деятели науки и культуры республики. Распространено обращение, в котором оргкомитет призывает всех граждан Беларуси 21—23 октября принять участие в Днях памяти евреев, погибших на территории республики в годы Великой Отечественной войны. Это не означает предпочтительности этого народа перед павшими других национальностей. Это акт всеобщей скорби о тех, кто погиб только из-за своей этнической принадлежности.

Юрий НОЯРОВИЧ.

Погляд

Як бы там ні было, але пад Оршай беларускі вой засланяў грудзьмі сваю Бацькаўшчыну

Аляксандр КЛАСКОЎСКІ

Нашая выканаўчая ўлада надзвычай хваравіта адрэагавала на ініцыятыву прадстаўнікоў нацыянальна-дэмакратычных сіл адзначыць 8 верасня Дзень беларускай вайсковай славы, прыўрочаны да чарговай гадавіны перамогі войскаў Вялікага княства Літоўскага над маскоўскай дружынай пад Оршай у 1514 годзе.

Забаронена большасць мерапрыемстваў, якія ініцыятары меркавалі правесці ў Мінску: мітынг, шэсце, сімвалічная клятва вайскоўцаў запасу... Дазволілі толькі правесці на плошчы Парыжскай камуны музычна-літаратурную праграму, і то пры ўмове, што разгорнуты сцэнарый пройдзе перад тым кампетэнтную экспертызу ў "органах"...

У аналагічным духу дзейнічаюць і мясцовыя ўлады па-за межамі сталіцы — у прыватнасці, забаронены адпаведныя мерапрыемствы ў Віцебску.

Ангажыраваная ўладамі прэса, кіруючыся ўказаннем "разъяснять историческую правду о планируемой акции", дала па "нацыяналістах" дружны залп.

Што ж, усё вяртаецца на "круги своя". Зноў на ролю адзіных і неаспрэчных знаўцаў гістарычнай праўды прэтэндуюць гаспадары прасторных службовых кабінетаў. Але само па сабе гэта было б яшчэ паўбяды. Горай, што зноў, як і ў блаславёныя ранейшыя часы, астатнім грамадзянам дырэктыўна прадпісваецца разумець гістарычную праўду толькі так, як трактуюць яе нашыя шаноўныя начальнікі. Хоць немагчыма ўявіць, каб недзе на Захадзе нейкі "адказны работнік" забараніў бы, напрыклад, свята камуністычнай газеты на той падставе, што сам ён не згарае ад любові да дактрыны Маркса—Энгельса—Леніна.

Скажу шчыра: калі заходзіць гаворка пра крывавыя падзеі мінуўшчыны, у тым ліку і пра бітву пад Оршай, то асабіста я, напрыклад, не адчуваю палкага жадання біць у барабан. Мне падаецца, што тут больш дарэчы спакойны, філасофскі роздум пра драматызм чалавечай гісторыі, пра тую страшэнна дарагую цану, якую мусілі заплаціць народы свету, каб прыйсці нарэшце да цывілізаваных прынцыпаў суіснавання. Але разам з тым варта з разуменнем паставіцца да матываў, якімі кіруюцца ініцыятары святкавання Дня беларускай вайсковай славы. Гэта не экстрэмісты, не правакатары і не русафобы. Гэта людзі, у якіх баліць душа за занядбанасць гістарычнай спадчыны, нацыянальнага духу беларусаў. Ставячы пэўныя акцэнты на тых ці іншых гістарычных падзеях, яны імкнуцца нагадаць суайчыннікам, маса якіх пад уздзеяннем шматгадовай мэтанакіраванай прамыўкі мазгоў пакутуе сёння на комплекс нацыянальнай непаўнацэннасці: у нас, беларусаў, таксама ёсць свой гонар, свая слава. Як бы там ні было, але тады, пад Оршай, беларускі вой біўся на роднай зямлі супраць тых, хто хацеў яе скарыць, і за спінай у яго была родная хаціна, і, сціскаючы дзіду, ён уяўляў заплаканы твар сваёй жонкі і спалоханыя вачаняты сваіх крывінак... Для яго гэта была святая бітва за Бацькаўшчыну, і трэба дасягнуць надзвычайнай ступені адчужанасці ад сваёй нацыі, проста душэўнай глухаты, каб сёння гэтага не разумець.

Можна пачуць спасылкі на тое, што "надуманные празднества 8 сентября" крыўдзяць паўнамоцных прадстаўнікоў "вялікай суседкі". Калі гэта так, то каму-кольвечы не шкодзіла б, бадай, трохі павучыцца тактоўнасці, напрыклад, у пасла Францыі пана Клода Жаліфа, які знайшоў дакладную, мудрую ноту, выступаючы на публічным адкрыцці помніка на месцы разгрому французскіх войскаў пад Барысавам падчас вайны 1812 года...

Абурацца ж тым, што беларусы ўшаноўваюць памяць мужных продкаў — абаронцаў Радзімы, можна толькі з пазіцый імперскага, вялікадзяржаўнага менталітэту, адмаўляючы беларускай нацыі ў праве на сваю гісторыю, сваю годнасць, урэшце — на ідэалы незалежнасці.

І толькі ну зусім ужо белымі ніткамі можна прышыць ініцыятарам свята 8 верасня абвінавачванне ў "пропаганде с целью возбуждения национальной вражды или розни". Зыходзячы з такой логікі, трэба аб'явіць злачынствам і святкаванне гадавіны Кулікоўскай бітвы ці, напрыклад, забараніць адпаведныя мерапрыемствы з нагоды 50-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкай навалы, да якіх актыўна рыхтуецца наш урад. Між іншым арганізатары ўрачыстасці 8 верасня ў Мінску зусім не зводзяць сэнс святкавання да гадавіны бітвы пад Оршай. Не выпадкова плануецца пачаць з ускладання кветак да абеліска на плошчы Перамогі. Па словах кіраўніка Беларускага згуртавання вайскоўцаў Мікалая Статкевіча, будзе ўшанавана памяць усіх беларускіх ваяроў, у якія б часы і пры якім грамадска-палітычным ладзе ні змагаліся яны за Бацькаўшчыну.

Клопат жа пра дзяржаўную бяспеку, пра стабільнасць міжнацыянальных стасункаў з боку пэўных дзяржаўных асоб не можа не здзіўляць сваёй выбіральнасцю. Чамусьці заўсёды гнеў скіроўваецца на тых, хто спавядае ідэал незалежнай Беларусі. А вось тыя, хто публічна плюе на яе суверэнітэт, прапагандуе замшэлыя імперскія лозунгі, зневажае нашыя дзяржаўныя сімвалы і вышэйшую службовую асобу рэспублікі, адчуваюць сябе як у Хрыста за пазухай...

Урэшце, падаецца, што нашыя ўладу маючыя проста яшчэ раз наступаюць на тыя самыя граблі. Давайце згадаем, колькі ачкоў набраў Народны фронт, калі восенню 89-га ўлады выкацілі вадамёты супраць тых, хто прыйшоў аддаць даніну памяці курапацкім ахвярам. Пасажы са службовых папер, народжаных у апаратных нетрах у сувязі з датай 8 верасня, адпаведныя публікацыі ў ангажыраванай прэсе фенаменальна сугучныя духу скіраваных супраць "нацыянал-экстрэмістаў" адыёзных артыкулаў, што пад прымусам друкаваліся ва ўсіх газетах рэспублікі тады, у 89-м. Так што энтузіясты нацыянальнага Адраджэння могуць быць па-свойму ўдзячныя саўмінаўскім чыноўнікам. Няцяжка прадбачыць, што заўтра на мінскую плошчу, што побач з тэатрам оперы і балета, прыйдуць прыняць удзел ва ўрачыстасцях і тыя, хто раней туды не збіраўся, — спрацуе эфект фронды.

А можа, такім мудрагелістым чынам адпаведныя высокапастаўленыя асобы патаемна спрыяюць уздыму беларушчыны?

Тады я здымаю перад імі капялюш.

АД РЭДАКЦЫІ.

Калі гэты матэрыял ужо быў падрыхтаваны да друку, прэс-службы Беларускага згуртавання вайскоўцаў і Задзіночання беларускіх студэнтаў паведамілі пра інцыдэнт, які меў месца на сталічнай плошчы Незалежнасці 5 верасня падчас прыняцця прысягі курсантамі вайсковых вучэльняў. Як сцвярджаюць памянёныя прэс-службы, у групы студэнтаў, што прыйшлі на ўрачыстасць, вайскоўцы адабралі плакаты "Вітаем нашчадкаў аршанскіх ваяроў!", "Жыве беларускае войска!"... Тое, што інцыдэнт з плакатамі сапраўды меў месца, пацвердзіў і прадстаўнік Мінабароны сп. Замяталін.

Вось так на роўным месцы і ствараецца глеба для небяспечнай канфрантацыі.

Каму гэта трэба?

Поживем — увидим

В Минск придет "Весна". Из Чехии...

Андрей АРШАНСКИЙ

В число новых партнеров Беларуси вступают и предприятия из страны, появившейся на карте Европы 1 января 1993 года — Чехии.

Несколько ведущих чешских фирм представят свою продукцию на выставке "Чешский сезон", которая откроется в Минске в середине сентября.

С белорусской стороны в качестве партнера по проведению выставки выступает коммерческая фирма "Илта". О совместных планах подробно говорилось на недавно прошедшей пресс-конференции, в которой приняли участие представители Беларуси и Чехии. Выгоды от налаживания мостов сотрудничества очевидны: так, фирма "Селико" намерена инвестировать в белорусскую экономику около 100 миллионов долларов с тем, чтобы были созданы предприятия по производству детского питания, продуктов, напитков. "Селико", имеющая доход 50 миллионов долларов в год, а также "Итона", "Козак" покажут, как говорится, товар лицом.

Особый интерес для белорусских потребителей представит фирма "Весна". Это один из крупнейших производителей мебели для офисов, банков, ресторанов, гостиниц, а также удобной бытовой. Сделанные по современным технологиям изделия фирмы отличаются превосходным дизайном, очень практичны и удобны. Антонин Катасик — коммерческий директор "Весны" — считает, что фирму ждет у нас успех. Маркетинговые исследования показали, что предлагаемая жителям нашей республики импортная мебель некоторых других фирм либо очень роскошна и цены соответственно недостижимы, либо просто примитивна. В случае же заинтересованности потребителей в продукции "Весны" ее предполагается реализовывать за "твердую минскую валюту", как выразился на пресс-конференции, посвященной предстоящей выставке, чешский представитель. В отношении цен на мебель он также был оптимистичным.

Вероятно, также интересно будет познакомиться и с опытом хозяйствования на этом предприятии, которое было приватизировано два года тому назад, — в предвидении грядущей у нас приватизации такая информация не окажется лишней.

Приходите на промышленную выставку в сентябре — все увидите и услышите сами.

Навіны двума абзацамі

У інтэрнаце, у казарме

Завяршыўся чарговы прыём студэнтаў у Мінскую духоўную семінарыю, размешчаную ў пасёлку Жыровічы, што недалёка ад Слоніма.

У адрозненне ад папярэдніх гадоў цяпер ствараецца толькі адна група слухачоў замест звычайных дзвюх. Тлумачыцца гэта вельмі вострым недахопам як падручнікаў, так і жылых плошчаў. Па гэтай прычыне ў семінарыі, дзе цяпер толькі на стацыянары займаецца больш за 200 студэнтаў, вымушаны пераабсталёўваць пад вучэбныя аўдыторыі нават склады для мэблі, а ў перапоўненым інтэрнаце ўстанавіць двух'ярусныя ложкі накшталт тых, што выкарыстоўваюцца ў салдацкіх казармах.

Бітва за ўраджай па-васілевіцку

У сапраўдную бітву за збожжа ўступіў трыццаціпяцігадовы жыхар горада Васілевічы, які працуе ў Рэчыцкім меліярацыйным упраўленні.

На досвітку, збіўшы вартаўніка саўгаса "Сцяг Перамогі", які перагарадзіў яму дарогу, ён забраў два мяшкі ячменю. Работнікі праваахоўных органаў лёгка затрымалі грабежніка. Але сам факт, разам з абурэннем, выклікаў у гаспадарцы немалое здзіўленне: што вымусіла здаровага мужчыну пайсці на такія крайнія меры. Голаду, дзякуй Богу, у Беларусі няма.

Белінфарм.

Возвращаясь к напечатанному

Генеральному прокурору "шили" дело. Штопанное белыми нитками

(Окончание. Начало на 1-й стр.)

— Неискушенному читателю, действительно, может показаться, что Генеральный прокурор не чист на руку, ведь нападки народного депутата прозвучали не со страниц малотиражной районки, а из уважаемого и самого читаемого печатного органа республики. Поэтому приведу только факты.

Вот уголовное дело, возбужденное по фактам нарушения финансовой деятельности бывшим Могилевским обкомом компартии Беларуси 26 декабря 1991 года. Прошло почти два года. Конечно, можно обвинить прокуратуру в медлительности. И, на мой взгляд, в этом деле не было активности в следствии. Но дело сложное, затрагивающее вопросы, касающиеся другого государства — России.

Что же делал Шолодонов? Как известно Леонову, я был назначен Генеральным прокурором в январе 1993 года.

— А когда к вам обратился Леонов?

— В первый раз 26 марта 1993 года. И я потребовал от следственных органов ускорить завершение уголовного дела. И 7 апреля уважаемый Леонов в установленный законом срок получает от меня ответ, за личной подписью. Чтобы не быть голословным, прочитаю его: "Расследованием установлено, что бывший управляющий Могилевского обкома компартии Сайков, игнорируя требования о целевом использовании денежных средств, выделенных из партийного бюджета ЦК КПСС (деньги были перечислены в ЦК КПБ, а затем уже Могилевскому обкому партии. И письмом ЦК КПБ от 20 февраля 1991 года предлагалось использовать их на строительство детского санатория стоимостью 20 млн. рублей и другие мероприятия по оздоровлению детей, пострадавших в результате аварии на Чернобыльской АЭС), злоупотребляя служебным положением, заключил договор о сотрудничестве с московским коммерческим центром "Эллипс" и 7 мая 1991 года перечислил 28 млн. рублей на счет указанного центра. Данный договор носил односторонний характер и обеспечивал интересы "Эллипса". Программа целевого использования денежных средств разработана не была, что позволило руководителям центра использовать указанную сумму на свои коммерческие цели, вплоть до приобретения спиртных напитков. В настоящее время задолженность центром "Эллипс" не возвращена. Деньги обесценены, чем причинен существенный вред государственным интересам Республики Беларусь". Кроме того, следствием обнаружены, как мы называем, элементы хищения со стороны самого Сайкова. "Дело расследуется объективно и всесторонне, находится в стадии завершения, и в ближайшее время Сайкову будет предъявлено обвинение. Оснований для предусмотренного законом отвода следователей и передачи дела в другую прокуратуру не имеется. Дело на особом контроле Прокуратуры Республики Беларусь, и его окончательное расследование будет проведено с участием работников Прокуратуры республики".

Какие амбиции? Что я ему недосказал? Чем оскорбил?

Не дал почитать само дело? Но, простите, есть тайна следствия. Я и вам его дать не могу.

— Дотошные читатели интересуются, а не ставился ли вопрос о привлечении самого Леонова к ответственности, ведь он в то время возглавлял Могилевский областной Совет, ведь это его бывший управляющий делами Сайков надумал перевести в Москву чернобыльские деньги?

— Росписи Леонова под договором не было. И теперь только суд при открытом рассмотрении дела может вынести в отношении Леонова какое-либо определение. Два года назад за 28 миллионов рублей можно было санаторий построить. И Леонов как председатель Совета обязан был знать, куда уходят из области миллионы. Длительное время о них никто даже не вспоминал. Затем был путч, передача имущества партии советским органам, горисполком стал спорить с облисполкомом — чья это собственность. Местные власти тоже затянули дело, выясняя свои права.

В итоге деньги обесценились, и в России их уже не найти, хотя мы и пытались. Надо было сразу думать, на что отдаешь деньги, когда поступит оборудование, каким окажется эффект. Потребовать расчеты, наконец. И все это указать в договоре. Азбучные истины. И когда получил продукцию — рассчитываться. Такой порядок существовал раньше. А не предоплата. Могу со стопроцентной уверенностью сказать, что эти деньги коммерсанты даже не пытались использовать на чернобыльские нужды. Да, по согласованию с Сайковым "Эллипс" заключил договор о сотрудничестве с центром "Ноу хау" от 3 июня 1991 года. Последний обязался выполнить работы по созданию опытных образцов медицинской диагностической техники общим объемом финансирования 10 млн. рублей и передать эти образцы в Могилев. Но установлено, что все миллионы были выданы центром "Эллипс" под ссуду другим коммерческим структурам. Не надо обладать особой интуицией, чтобы понять, что сотрудники заработали на процентах приличные деньги.

— Выяснено, сколько заработал на этом сам Сайков?

— Мы не вменяем Сайкову в вину хищение 28 миллионов рублей. И я не хотел бы давать оценку его действиям — пусть ее вынесет суд. Может, он будет и оправдан? Но следствие сегодня предъявляет ему обвинение в злоупотреблении служебным положением и неправильном использовании этих 28 миллионов рублей. Мне докладывали дело, и я согласился с мнениями следователей и лично убежден, что вина Сайкова доказана.

— Где сейчас находится дело?

— Оно было завершено и направлено в Оршанский народный суд. Но затем нам пришлось его отозвать, так как был установлен еще один факт хищения, связанный с этими миллионами. И лицо, причастное к этому, уже арестовано. Но это не те люди, которых называет Леонов. Через месяц материалы будут снова направлены в суд. К ответственности будет привлекаться сразу несколько человек, а не один Сайков.

— А где сейчас находится Сайков?

— По данным прокуратуры, работает коммерческим директором минского малого предприятия "Диаск".

Беседовал Юрий НОЯРОВИЧ.

ЗАМЕЖЖА

"ІТАР-ТАСС"-"ІНТЭРФАКС"-"НАРОДНАЯ ГАЗЕТА"

Пульс дня

Расія—Японія: новыя павевы

Прэм'ер-міністр Японіі Марыхіра Хасакава перадаў прэзідэнту міжнароднага гуманітарнага і паліталагічнага цэнтра "Стратэгія" Генадзю Бурбулісу, які знаходзіўся ў Токіо, асабістае пасланне прэзідэнту Расіі Барысу Ельцыну.

Пра гэта паведаміў Генадзь Бурбуліс пасля яго сустрэчы з кіраўніком урада Японіі. Ён адзначыў, што ў пасланні сфармулявана "цэласная канцэпцыя развіцця расійска-японскіх адносін".

Добры дзень, папа!

Выступаючы з пропаведдзю на літоўскай, польскай і рускай мовах перад шматтысячнай аўдыторыяй вернікаў на галоўным мерапрыемстве сённяшняга дня — урачыстай месе, якая адбылася ў сталічным парку "Вінгіс", папа рымскі ўпершыню, бадай, у гэтыя дні пастырскага візіту ў Літву, выказаўся наконт супрацоўніцтва дзяржаў Балтыі, адносін да Расіі.

Іаан Павел II заклікаў краіны Балтыі мацаваць адзінства і супрацоўніцтва не толькі паміж сабой, але і з усімі сваімі суседзямі ў імя міру, праўды, справядлівасці і кожнага чалавека, асабліва маламаёмнага.

"З прыбалтыйскіх зямель, якія складаюць натуральны мост паміж Цэнтральнай, Паўночнай і Усходняй Еўропай, я асабліва вітаю суседнюю Расію", — сказаў ён.

Францыя — "за"

Францыя падтрымлівае дзеянні ўрада Ізраіля, накіраваныя на заключэнне ізраільска-палесцінскага пагаднення аб увядзенні частковай аўтаноміі ў сектары Газа і ў раёне горада Іерыхон, і спадзяецца на хутчэйшае пасляховае завяршэнне перагавораў аб узаемным прызнанні Ізраіля і Арганізацыі вызвалення Палесціны (АВП).

Навіны СНД

Прэс-сакратар зноў аблаяў парламент

Прэс-сакратар прэзідэнта Расіі Вячаслаў Косцікаў зрабіў наступную заяву: "Фундаментальныя і прынцыповыя для інтарэсаў Расіі дагаворанасці, якія былі дасягнуты ў Крыме паміж прэзідэнтам Расіі і Украіны, ясна паказваюць, хто здольны рэальна і эфектыўна адстойваць нацыянальныя інтарэсы Расіі, расійскай арміі і флоту, інтарэсы рускамоўнага насельніцтва ў бліжнім замежжы. Дамоўленасці па Чарнаморскім флоце, па Севастопалю, прынцыповая дагаворанасць аб вывазе з Украіны стратэгічных ядзерных боегаловак адказваюць карэнным стратэгічным інтарэсам Расіі. Гэтыя інтарэсы былі забяспечаны ўзгодненай работай прэзідэнта Ельцына, прэм'ер-міністра Чарнамырдзіна, міністра абароны Грачова, дыпламатамі МЗС Расійскай Федэрацыі, усяго ўрада Расіі.

На фоне гэтай рэальнай работы па абароне інтарэсаў Расіі зусім недарэчнымі, спекулятыўнымі і беспрынцыповымі выглядаюць намаганні Вярхоўнага Савета па дыскрэдытацыі выканаўчай улады, дробныя выпады супраць прэзідэнта, спробы дэзавуіраваць яго ўказы".

У Крыме быў здзейснены "прарыў"

"Прарывам" назваў прэзідэнт Расіі Барыс Ельцын дасягнутыя ў Крыме расійска-ўкраінскія дагаворанасці, якія датычацца ядзернай зброі.

Падводзячы вынікі сустрэчы з прэзідэнтам Украіны Леанідам Краўчуком, Барыс Ельцын у інтэрв'ю тэлекампаніі "Астанкіна" і ВГ ТРК заявіў, што ні Расія, ні сусветная супольнасць не могуць дапусціць ператварэння Украіны ў ядзерную дзяржаву.

Наконт ядзернай зброі

Кіраўнікі ўрадаў Расіі і Украіны, якія прымалі ўдзел у сустрэчы Барыса Ельцына і Леаніда Краўчука ў Крыме, падпісалі тры пагадненні, якія датычацца ядзерных узбраенняў.

Віктар Чарнамырдзін і Леанід Кучма змацавалі сваімі подпісамі пагадненне паміж урадам Расійскай Федэрацыі і ўрадам Украіны аб утылізацыі ядзерных боезарадаў; асноўныя прынцыпы утылізацыі ядзерных боезарадаў стратэгічных ядзерных сіл, якія дыслацыраваны на Украіне; пагадненне паміж Расійскай Федэрацыяй і Украінай аб парадку ажыццяўлення гарантыйнага і аўтарскага нагляду за эксплуатацыяй стратэгічных ракетных комплексаў стратэгічных сіл, размешчаных на іх тэрыторыях.

Футбол

Что увез из Минска Отто Рехагель?

Валерий ОРЛОВ

Обычный матч восьмого тура национального чемпионата Республики Беларусь по футболу "Динамо" (Минск) — "Шинник" (Бобруйск) привлекал внимание белорусских болельщиков по одной причине. Впереди у минчан первая встреча в Бремене в 1/6 финала Кубка европейских чемпионов с германским "Вердером". Отметим, что из уважения к прошлым заслугам флагмана белорусского футбола команду не пропускали через сито предварительных игр. А жребий, он ведь слеп, выбрал очень грозного соперника.

Предыдущие игры нашей первой команды основания для безграничного оптимизма не дают. Хотя некоторые игроки, к примеру Валентин Белькевич, в недавнем интервью и утверждали, что национальный чемпионат для них по-прежнему легкая прогулка, однако кое-какие симптомы свидетельствуют об обратном. Проигрыш с довольно внушительным счетом своим вчерашним дублерам, очень натужные выигрыши с минимальным перевесом у молодых футболистов "Гомсельмаша" и особенно у КИМа — сигналы того, что в команде далеко не все ладно. Да, разница команд в классе игры велика. Но, тем не менее, острых бомбардиров у "Динамо" просто нет. Как понимать то, что больше всего голов на своем счету, и то лишь по четыре (при слабости соперников), имеют защитник и полузащитник?

Тем не менее, немцы проявляют интерес к предстоящим играм. На ответный матч, назначенный на 29 сентября, в Центр "Динамо-спорт" идут запросы от самых различных зарубежных организаций. Заказали билеты: клуб "Вердер", представительство известной германской фирмы "BASF" в Беларуси и другие. Но если швейцарский конфуз повторится и в Бремене, интерес немецких фанатов к ответному матчу может довольно резко упасть... Горький опыт имеется.

За игрой минских и бобруйских футболистов очень внимательно наблюдал из гостевой ложи и главный тренер "Вердера" Отто Рехагель. Минские спортивные функционеры Михаил Вергеенко, Иван Щекин и Евгений Хвастович намерены посетить 9 сентября Бремен, где состоится суперматч "Вердер—Бавария". Уверен, минчане увезут из музыкального города массу интересных впечатлений. А вот что увез с собой Отто Рехагель?

Судя по всему, известный тренер глубокого удовлетворения от качества футбола получить не мог. В первом тайме игра шла ни шатко ни валко, и единственный гол, забитый "под занавес" Шукановым, свидетельствовал скорее о слабости соперника, чем о мастерстве динамовцев. Этим событием они продлили интересную серию в национальных чемпионатах. 45 раз подряд коллектив не уходит с поля без забитого гола. Во втором тайме, проходившем под аккомпанемент проливного дождя, Александр Хацкевич нанес издалека после штрафного мощный удар и вратарь Кириченко "пустил бабочку" в правый от себя угол. Вскорости "проснулся" Величко, о котором болельщики уже стали забывать как о бомбардире. Тот же неутомимый Шуканов, красиво обыграв на левом фланге защитника, прямо-таки положил мяч на ногу нападающего. Не забить в этой ситуации — просто невозможно. В самом конце матча на поле вышел Жута. Надо понимать — чтобы по результатам матча расписаться в получении премиальных. Игра уже была сделана. Правда, у бобруйчан еще успел отличиться Путраш, а у минчан Герасимец, забившие по мячу в одинаковом стиле. В итоге — 4:1.

Другой лидер "Динамо-93" разгромил со счетом 4:0 стародорожский "Строитель". Две эти команды, набрав после восьми туров по четырнадцать очков, возглавляют турнирную таблицу.

Гродненский "Неман", похоже, продолжает праздновать утешительную победу над швейцарским "Лугано". Отчасти этим, пожалуй, можно объяснить его поражение дома со счетом 2:4 от прогрессирующих в последнее время молодечненцев. "Днепр" уверенно разгромил витебский "Локомотив" — 6:0. "КИМ" в Витебске забил два сухих мяча "Ведричу". Минское "Торпедо" победило (1:2) могилевских одноклубников, а "Фандок" и брестские динамовцы обыграли с минимальным счетом соответственно "Шахтер" и "Гомсельмаш".

Во второй лиге по-прежнему лидирует "Обувщик", а в третьей — "Нафтан" и "Березина".

Вокруг спорта

Разыграл "футбольную карту"

"Менем превращает аргентинский футбол в комедию" — под таким заголовком напечатана статья в испанской газете "Паис". В ней, в частности, говорится:

Президент Аргентины Карлос Менем вмешался в конфликт между клубом "Тальерес" из провинции Кордова и Ассоциацией аргентинского футбола (ААФ), причина которого — удаление в последнем туре чемпионата с поля пятерых футболистов этого клуба и перевода его во вторую лигу. Менем попросил снисхождения для "Тальерес".

Менем выступил в печати "как страстный болельщик". Но на самом деле, считает "Паис", он попытался завоевать народное признание в провинции Кордова, губернатором которой является Эдуардо Анхелос, соперник Менема на выборах 1989 года.

Быть или не быть?

Вопрос "быть или не быть Олимпийским играм 2000 года в Берлине?" широко обсуждается не только спортивными деятелями, но и политиками, общественностью Германии.

По мере приближения официального решения о будущем устроителе Олимпиады-2000, которое предстоит принять Международному олимпийскому комитету 23 сентября в Монте-Карло, в ФРГ все чаще высказываются прогнозы в отношении шансов германской столицы получить право на организацию у себя Олимпийских игр в 2000 году. Президент Национального олимпийского комитета Германии Вальтер Трегер положительно расценил концепцию берлинских властей, обосновывающую их заявку на проведение Олимпиады.

Теперь, после снятия бразильской столицей своей кандидатуры, Берлину будут противостоять на сентябрьской сессии МОК в Монте-Карло еще четыре претендента — Сидней, Пекин, Манчестер и Стамбул.

Константин САВВИН.

Праграма тэлеперадач

Аўторак, 7 верасня

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.25. "Ганчарны круг", "Чувашскія ўзоры". Дак. фільмы.
9.00. Беларуская літаратура. 6-ы клас.
9.30. "Па-дэ-дэ" з балета "Баядэрка".
9.45. "Старэйшы сын". Маст. фільм.
12.00. "Рок-айленд шоу". Музычная праграма.
13.30. Навіны.
13.40. "Добрая казка", "Давай мяняцца". Мультфільмы.
14.05. "Заезны дом сярод узгоркаў". Маст. фільм.
15.45. Сізбар-топ-10.
16.45. Беларуская літаратура. 9-ы клас.
17.30. Навіны.
17.40. "У дэльце Ілі", "Як справы, запаведнік?" Дак. фільмы.
18.20. Дошка аб'яў.
18.30. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Абласныя навіны (Віцебск).
19.10. "Усё жыццё мяне песня вядзе". Заслужаная артыстка Беларусі Г.Радзько.
20.05. "Жылі-былі людзі". Дак. фільм.
20.25. "Церніца". Фільм-канцэрт.
20.35. Кантакт.
20.40. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пад купалам Сусвету.
21.45. "Дзяжурная аптэка".
22.15. Кінанастальгія. "Раманс пра закаханых".
0.10. НІКа.

Канал "Астанкіна"

5.00. Навіны.
5.20. Ранішняя гімнастыка.
5.30. Раніца.
7.45. Фірма гарантуе.
8.00. Навіны.
8.20. Вясёлыя ноткі.
8.40. "Проста Марыя".
9.30. Чалавек і закон.
10.00. Стартынейджэр.
10.50. Прэс-экспрэс.
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.20. "Падлетак". Маст. фільм.
13.50. "Пекар і гультай". Мультфільм.
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.25. Дзелавы веснік.
14.40. Канверсія і рынак.
15.15. "Прыгоды Тэдзі Ракспіна".
15.40. Джэм.
16.10. Стартынейджэр.
17.00. Навіны.
17.25. "Дыяспара. Армяне".
17.50. Тэхнадром.
18.00. Надвор'е.
18.05. "Проста Марыя".
18.55. Тэма.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. Маст. фільм "Завіце мяне містэр Браун" (Аўстралія).
22.20. Песня-93. У перапынку (23.00) — Навіны. На першынстве свету па шахматах.
0.15. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

7.00. Весткі.
7.20. Біржа працы.
7.30. Час дзелавых людзей.
8.00. Момант ісціны.
11.00. "Леў Талстой". Маст. фільм. 2-я серыя.
12.20. "Тайна прыгажосці". Дак. фільм.
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
13.25. Вінілавыя джунглі.
13.55. Адкрыты чэмпіянат ЗША па тэнісу.
15.00. Крыніцы.
15.30. Там-там навіны.
15.45. Студыя "Рост".
16.15. "Як жывеш, Уфа?"
17.00. "Кастрамскія сябры Яфіма Часнакова".
17.30. Панове-таварышы.
17.45. Парламенцкая гадзіна.
18.45. Свята кожны дзень.
19.00. Весткі.
19.25. "Санта-Барбара".
20.15. "Скончан баль". Балетмайстар Георгій Алексідзе.
21.00. "Мой Дагестан". Расул Гамзатаў.
21.25. Сустрэчы ў Токіо.
22.00. Весткі.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.40. Мастачка Н.Шабаліна.
23.10. Музыка Санкт-Пецярбурга.

Санкт-Пецярбург

6.30. Факт.
6.45. "Сунічны дожджык". Мультфільм.
6.50. "Мікалай Акімаў". Дак. фільм.
8.05. "Змрок". Маст. фільм (Югаславія).
9.20. "Форум". С.Рагожын.
10.05. З кампетэнтных крыніц.
10.35. "Уік-энд за мільён". Маст. фільм.
11.45. Рускія рамансы.
12.05. "У імя жыцця і кахання". Дак. фільм.
12.55. "Сногл". Тэлеспектакль. У перапынку (13.35) — "Дамашні тэатр". Дак. фільм.
14.30. Факт.
14.40. "І вечнай памяццю 12-га года". Дак. фільм.
15.10. "Аўтамабіль ката Леапольда". Мультфільм.
15.20. "Кот і клоун". Фільм-канцэрт.
16.05. Літаратура. "Слова аб палку Ігаравым".
16.40. Канцэрт аркестра баяністаў імя П.Смірнова.
17.30. Хакей. СКА — "Молат" (Перм). У перапынках (18.05) — Вялікі фестываль, (18.55) — Факт.
19.45. Рэформа і ўлада.
20.15. У кампаніі Макса і Максіма.
20.35. 600 секунд.
20.45. Ваш стыль.
20.50. Заўтра чакаецца...
21.05. "Мая другая мама". Маст. фільм (заключная серыя).
21.55. Блеф-клуб.
22.30. П.Лакатэлі. Сімфонія.
22.45. Факт.
23.00. "Эзоп". Маст. фільм.

Коллектив Верховного суда Республики Беларусь выражает соболезнование председателю суда Караваю Владимиру Сергеевичу в связи с постигшим его горем — смертью отца.

Надвор'е

Сёння ўдзень па рэспубліцы захаваецца халаднаватае з дажджамі надвор'е. Тэмпература паветра ў Віцебску — 12—14, Гродне, Магілёве, Мінску — 13—15, Гомелі — 14—16 градусаў цяпла.

8 верасня па паўночна-ўсходняй палове рэспублікі — дажджы, 9-га — пераважна без ападкаў. Тэмпература паветра ноччу — 3—8, удзень — 12—17 градусаў цяпла.

Астранамічны каляндар — 7.08

Узыход і заход сонца: Мінск — 6.27, 19.48; Віцебск — 6.15, 19.33; Магілёў — 6.17, 19.37; Гомель — 6.17, 19.30; Гродна — 6.45, 20.00; Брэст — 6.45, 20.01.

Даўжыня дня ў Мінску — 13 гадзін 21 мінута.

Апошняя квадра — 9 верасня.

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Рэкламнае бюро — 29-34-05; факс — (0172) 27-33-96.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, калі ў матэрыялах змешчаны даныя, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара. Лісты чытачоў друкуюцца на мове арыгінала. Рукапісы не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца.

Рэдакцыя "Народнай газеты" прымае заказы на змяшчэнне аб'яў, рэкламы.

Рэдакцыйныя тэлефоны: грамадская прыёмная — 29-60-86; прыёмная галоўнага рэдактара — 29-60-08; намеснікі галоўнага рэдактара — 29-69-04, 29-64-21, 27-22-16; юрыдычнае бюро — 29-69-68; карэктура — 29-62-12; стыльрэдактар — 29-64-04; мастак — 20-62-43; бухгалтэрыя — 29-60-21, 29-67-23; бізнес-бюро — 29-65-50.; факс — 27-37-63.

Аглядальнікі па пытаннях дзейнасці: парламента рэспублікі, грамадска-палітычных арганізацый і рухаў — 29-66-04; урада рэспублікі — 29-68-12; мясцовых Саветаў — 29-61-56; дзяржаўных органаў — 29-64-78; аграрнай палітыкі — 29-60-42; экалогіі, ліквідацыі вынікаў чарнобыльскай трагедыі і НТП — 20-41-82; сацыяльнай пераарыентацыі эканомікі — 20-52-65; сацыяльнай пераарыентацыі сферы абслугоўвання — 29-69-68; сацыяльнага вывучэння грамадскай думкі і аналізу пошты — 29-68-03; культуры і нацыянальнага адраджэння — 29-61-56; маралі і права — 29-69-87, 29-61-76; сацыяльнай абароны асобы — 29-69-87; аператыўных падзей, фізкультуры і спорту — 20-83-97; палітычны каментатар — 29-65-01.

Тэлефоны карэспандэнцкіх пунктаў: у Брэсце — 8-73-19; у Віцебску — 5-12-12; у Гомелі — 55-81-05; у Гродне — 45-35-61; у Магілёве — 26-35-38; у Маскве — 365-16-44; у Берліне — (104930) 229-50-14.

Адрас рэдакцыі: 220010, Мінск, Дом урада.

Індэкс 63868

Выходзіць штодзённа, акрамя нядзелі і панядзелка. 250 разоў у год.

Падпісана ў друк у 19.10.

Газета аддрукавана ў друкарні выдавецтва "Беларускі Дом друку".

Спосаб друку — афсетны, фармат А-2

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Першы намеснік галоўнага рэдактара Андрэй ЮДЧЫЦ

МИНСК-ТЕХНИКА 58-76-90 58-76-91

ПОСТАВКИ ЗИМНЕЙ ОБУВИ

натуральная кожа
10 моделей
цена до 39 $ США

Оплата в рублях ниже биржевого курса!

Белорусская внешнеторговая фирма "Дисперадо"
реализует со склада в Минске:

- *профессиональные бухгалтерские калькуляторы фирмы Citizen;*
- *персональные компьютеры AT-286/287, AT-386/387 DX;*
- *систему наблюдения в комплекте с видеокамерой и монитором.*

Купим российские деньги.

Тел. (0172) 639-048.
Тел./факс 639-122.

Фирма "Вилор" (г.Гомель)
предлагает эмальпровод обмоточный ПЭТ-2, ПЭТ-155, ПЭФ-155, ПЭТВМ сечением от 0,315 мм до 1,5 мм.
По ценам от 12 450 до 9 950 рублей за килограмм. С оптовой партии — скидка 5%.
Тел./факс 56-97-60.
Адрес: г.Гомель, ул. Головацкого, 19, комн. 311, 312.
Р/с 000467426 в Упр. АК ПСБ г.Гомеля, МФО 151501360.

Приобретем медную катанку диаметром 8 мм.

Тел. в Гомеле (0232) 56-97-60.

Вниманию автомобилистов!

Решение проблем, связанных с дефицитом бензина с помощью системы зажигания

«PULSCAR»

- Новейшее изобретение белорусских ученых (приоритет от 17 сентября 1992 г.).
- Экономия топлива от 40 до 100 км с одной заправки (по результатам испытаний до 22,5%).
- Прирост мощности двигателя в среднем на 16%.
- Использование любой марки бензина без конструктивных доработок.
- Снижение СО до уровня 0,2—0,4%.
- Увеличение моторесурса двигателя за счет снижения температуры выхлопных газов на 100°К.

При несоответствии системы техническим характеристикам гарантируем 100-процентный возврат денег!

Тел.: в Минске — 647-878, в Борисове — 33-144, в Гродно — 314-091, в Гомеле — 565-127, 573-845, в Барановичах — 24-779, в Новополоцке — 59-900.

Организация *ПОКУПАЕТ:*
- металлопрокат, оцинкованный лист,
- лес,
- автомобильный кран (на базе МАЗ, КрАЗ),
- дизтопливо, бензин;

ПРОДАЕТ:
- металлопрокат, трубы стальные, арматуру стальную,
- трубы чугунные водопроводные ⌀ 200, 300, 400,
- лист оцинкованный 0,55 мм,
- лист оцинкованный гофрированный 0,55 мм,
- ст. ЗПС: уголок, швеллер,
- лист 2,5, 3.0 ст. 3 600x2000,
- лист 08 КП 2,5.

АРЕНДУЕМ складские площади в Минске и Минском р-не, производственную площадь 200 м2 под фотопавильон.

ПРИНИМАЕМ ЗАЯВКИ на трубы стальные Никопольского трубного завода.

ПРИГЛАШАЕМ на конкурсной основе инженеров по маркетингу.

Тел. 57-03-53. Тел./факс 57-04-23.

КОМПЬЮТЕРЫ ЛЮБОЙ КОНФИГУРАЦИИ ПО САМЫМ НИЗКИМ ЦЕНАМ

286 386 486

ГАРАНТИЙНЫЙ СРОК 1 ГОД

TAIR
231-567
(0172) 232-881
Минск, Островского, 18

ПКФ "Пента Н"

Дополнительный набор рабочих-строителей 4-го разряда и выше по специальностям:
- маляр-штукатур,
- столяр-плотник,
- каменщик-облицовщик,
- кровельщик,
- жестянщик,
- электрогазосварщик.

* * *

Требуется квалифицированный бухгалтер.

Тел. (0172) 21-47-74.

АО "ИВА"

СРОЧНЫЕ ПЛАТЕЖИ
между
Республикой Беларусь и Россией

Санкт-Петербург: тел. (812) 352-77-76
факс (812) 352-32-22

Предприятие реализует:
- отопительные агрегаты АО2 N3,
- ВИК обивочную,
- пленку огнестойкую,
- краны газовые 11б12бк-15,
- вентиляторы Ц14-46 N2, Ц4-75 N6, 3, Ц4-75 N10, N12,
- холодильники "Морозко",
- линолеум,
- фундаментные блоки ФБС-3, вентиляторы взрывозащищенные N2, 5; 3, 15; 4; 5; 6,3.

Тел. в Минске: 272-596, 275-387, факс 270-077.

ARESA SERVICE

Продаем:
- противогазы ГП-7ВМ;
- тракторы МТЗ-80, МТЗ-82;
- автомобили МАЗ-64229, п/п 93866;
- сахар (оптом).

***ЗАИНТЕРЕСОВАНЫ** в оплате валютных контрактов и счетов в России.*

Тел. (0172) 63-12-47.

РЕАЛИЗУЕМ
со склада в Минске:
- МАЗ-5551,
- МАЗ-53366,
- МАЗ-53371-029 с прицепом 8926,
- МАЗ-54329,
- п/п МАЗ-93802,
- МАЗ-54323,
- п/п МАЗ-93866,
- прицеп МАЗ-8926.

Тел. (0172) 36-22-15.

Фирма "ЛОТ"
предлагает со склада:
- ✔ ТЕЛЕФАКСЫ: PANASONIC KX-F90 — 1.560.000 руб.; KX-F155 — 1.300.000 руб.
- ✔ АВТОМОБИЛИ ВАЗ-21063, ВАЗ-21053, ГАЗ-31029.

Форма оплаты — безналичный расчет.

Тел./факс 58-95-48.
Адрес: г.Минск, ул. Притыцкого, 60/2, комн. 129.

Новыя кампутары з ЗША і ФРГ па самых нізкіх коштах!

	MonoSVGA	SVGA color
AT 386/387DX - 40 USA, New York, " MAGITRONIC " (4, 120, 1.2/1.44)	3262,-	3581,-
AT 386SX - 20 USA, Los Angeles, " AT&T " (1, 42, 1.2/1.44)	1977,-	2252,-
AT 286 USA, Los Angeles, " AT&T " (1, 42, 1.2)	1650,-	1911,-
XT Germany, " COMMODORE " (640, 21, 360)	1148,-	—
AT 386SX - 16 (1, 42, 1.2/1.44)	1860,-	2121,-
AT 286 (1, 42, 1.44)	1515,-	1776,-

Прынтары русіфікаваныя
- **CPF-136 RA** (ф.А3, аўтазагрузка паперы)....415,-
- **EPSON LQ-100** (ф.А4, 24 іголкі, аўтазагрузка да 8 аркушаў паперы).....821,-

Відэамагнітафон
GOLDSTAR (2 галоўкі)....653,-

Ксэракс
CANON (ф.А4)....2162,-

Картрыджы
- да друкарскай машынкі OLIVETTI........18,-
- да прынтараў EPSON, SEICOSHA (ф.А4)...5,-

Кошты — на 3.09.93 г. (у тыс. руб.)

Гарантыя — 1 год!

Dainova
tel.: (0172) 217-903, 308-926, 308-927, 217-408 (fax)

Организация реализует:
- ***профиль гнутый 32x32x2 сталь 3 пс плавка 00712071;***
- ***спички;***
- ***автомобиль М-412 (вып. 1990 г.).***

Форма оплаты — б/н расчет.

Тел. в Минске: 31-58-53 (с 9.00 до 16.00), 45-08-11, 37-47-79 (после 17.00).

СП "ИНПО"
поставит
- ✔ термопреобразователи ТСМ, ТСП, ТХА, ТХК;
- ✔ термокомпенсационный провод.

Тел.: (0172) 51-70-45, 51-74-73.

"ТЕРА" ООО—
официальный дилер украинских заводов—
реализует и принимает заявки на поставку
промышленной запорной арматуры
(рабочая среда: вода, пар, газ, аммиак и др.).

Тел./факс в Солигорске (01710) 2-42-74.

Фирма "ЮПОКОМ-АВТО"

- ***ПРЕДЛАГАЕТ** со склада в Минске новые а/м ВАЗ-21063; -061; -06; -053; -09; -093; -099.*
- ***ПРИНИМАЕМ** на реализацию от организаций и частных лиц новые а/м с оформлением справки-счета.*
- ***УСТАНАВЛИВАЕМ** электронную охранную сигнализацию на а/м.*

Тел. (0172) 26-21-46.

страховая компания
ФИНАНСОВЫЕ ГАРАНТИИ

страхование кредитов, грузов, депозитов банков.

220046, г. Минск, ул. Радиальная, 40, к. 608.
тел.:(0172) 30-56-26, тел/факс: 30-73-90.

Организация
изготовляет и реализует:
- сварочные полуавтоматы,
- пусковые устройства на 12в и 24в—300А,
- пускозарядные устройства.

Продает деревянное строение под снос (800 м2) в г.п. Плещеницы.
Изучаем спрос на поставку сварочных горелок для полуавтоматов.

Тел. в Минске 39-70-94.

МП "МАТИКА"
реализует со склада в Минске с/х орудия к мотоблокам МТЗ.

Наш адрес: Минск, ул. Ленина, 22, комн. 507.
Тел./факс 27-75-26. Время работы с 10.00 до 17.00.
Тел. в Гродно: 39-53-92 (с 8.00 до 16.30), 33-40-83 (с 16.30 до 21.00).

Фирма "Талан" предлагает:
- поездки в Польшу — 22000 руб. + 10$;
- "зеленую карту" по страхованию всех видов транспорта и мед. страховку для выезжающих за границу.

СДАЕМ В АРЕНДУ автобус "Икарус" для международных перевозок.

Тел. в Минске: 24-03-56, 24-60-23.

Продаем:
МАЗы: 5551, 64229, 93866, 54323, 54329, 9397, 53366, 53371-029, 34341, 8926 по ценам ниже заводских и РАФы.
Тел.: (8-0172) 45-71-01, 45-95-73.

Покупаем а/м МАЗ и РАФ.
Тел. (8-0172) 45-87-47.

Уважаемые владельцы подержанных иномарок!
У вас проблема с любимым "Рекордом", "Тауфусом" или "Кадетом"?
Нет запчастей?
А наша промышленность их не выпускает?

Мы поможем вам!

Примем заказ, привезем и продадим по цене значительно ниже рыночной любые запчасти к вашему автомобилю, если их вдруг не окажется на складе.
Звоните, и в течение 21 дня вы получите все необходимое.

Тел. в Минске 37-59-29.

KURS Co. Ltd.
сигареты:

WEST (84, 100 mm);
CABINET; CAMEL без фильтра;
ERNTE 23; REVAL без фильтра;
ROHT HANDLE;
SENOUSSI без фильтра,
R6; R1; SLIM LINE; DAVIDOFF.

Тел. в Москве: (095) 947-85-57, 947-85-59.
Тел. в Гродно (01522) 57-470.

КУПИМ
белкозиновую колбасную оболочку и пищевой целлофан.

Тел. в Минске 34-36-35.

Приглашаем на работу секретаря-референта.

Тел. в Минске 39-56-21.

Организация приобретет автомобили марки ИЖ по безналичному расчету.

Тел. (0172) 666-822.

Организация ПРОДАЕТ
автомобили МАЗ, тракторы МТЗ.

Тел. в Минске 41-89-00.

РЕАЛИЗУЕМ
со склада в Минске
магнитные пускатели 5-й величины ПМА-5112, -5202, -5102.

Тел. (0172) 40-22-10 (с 9.00 до 14.00).

Торговая фирма "Евроавто"
снимет на длительный срок 3-, 4-комнатную квартиру с телефоном в Минске (район пр-та Ф.Скорины или Зеленый Луг).

Тел. для справок 66-62-83.

Организация реализует:
- **пиво чешское (0,5 л),**
- **шоколад,**
- **мед. Экологически чистый,**
- **станки для балансировки колес легковых автомобилей,**
- **станки токарно-винторезные,**
- **а/м "CITROEN BX".**

Тел.: (0172) 64-33-85, 47-00-54 (с 8 до 12.00).

M&M
Милитцер & Мюнх Беларусь
Международная экспедиторская фирма

оказывает услуги по:
- перевозке целых и сборных грузов автомобильным, морским, железнодорожным и воздушным транспортом;
- декларированию импортно-экспортных грузов и оказанию других услуг, связанных с таможенным оформлением;
- хранению грузов, находящихся под таможенным надзором;
- таможенному оформлению и растаможиванию грузов на границе.

У нас вы можете рассчитывать на качественное обслуживание и минимальные сроки выполнения заказа!

Мы ждем вас по адресу:
220037, г.Минск, ул. Анаева, 84.
Тел.: (0172) 69-31-90, 69-36-52.
Факс (0172) 30-22-73.
Телекс 252613.

Предприятие "ЭМИНА"
продает по безналичному расчету автомобили:
УАЗ-3303;
ИЖ-2715;
АЗЛК-2141.

Контактные тел.:(0172) 77-63-84, 78-41-07, 78-84-67.

Высококвалифицированные специалисты
БЕЛВИАМОНТАЖ
в кратчайшие сроки без прекращения технологического цикла проведут строительно-монтажные работы
при помощи вертолетов

Мы гарантируем высокое качество!
тел.: (0172) 250627

Ремонт и перетяжка мягкой мебели.

Тел. в Минске: 42-19-44, 39-56-21.

Продаем экскаваторы ЭО-2629 на базе ЮМЗ.

Тел.: (0172) 21-66-22, 27-78-62.

Организация реализует
шкафы пекарные электрическием с программным управлением.

Тел. в Минске 497-801.

Организация реализует *со склада в Гомеле:*
- сталь круглую марки А12, Ст 10-55 ⌀ 8—12 мм;
- трубы цельнотянутые разные.

Тел. (8-0232) 44-30-02.

ПРОДАЕМ "Ford-Skorpio" (выпуск 12.86 г., пробег 71.000 км).

Тел. в Минске 34-36-35.

Продаем:
- кабель АВВГ 2x2,5;
- гараж металлический;
- пуговицы и зажимы для курток.

Тел. (0172) 519-777.

АПТОВЫЯ І ДРОБНААПТОВЫЯ ПАСТАЎКІ

МЕТАЛАПРАДУКЦЫЯ
СА СКЛАДУ НА БЕЛАРУСІ

ТРУБЫ ЭЛЕКТРАЗВАРНЫЯ (ДАСТ 10704-91, ДАСТ 10705-80)

Ø 38 x 3,0	535,-
Ø 51 x 3,0	505,-
Ø 60 x 3,0	495,-

ТРУБЫ ВОДАГАЗАПРАВОДНЫЯ (ДАСТ 3262-75)

Д_у 20 x 3,2	835,-	Д_у 32 x 3,2	645,-
Д_у 25 x 3,2	795,-	Д_у 40 x 3,2	645,-
Д_у 140 x 4,5	660,-		

ТРУБЫ БЯСШОВЫЯ АГУЛЬНАГА ПРЫЗНАЧЭННЯ (ДАСТ 8731-74, ДАСТ 8732-78)

Ø 28 x 3,0	835,-	Ø 127 x 6,0	660,-
Ø 76 x 4,0	725,-	Ø 146 x 6,0	655,-
Ø 89 x 6,0	695,-	Ø 219 x 8,0	655,-
Ø 102 x 6,0	695,-	Ø 245 x 8,0	595,-
Ø 108 x 6,0	690,-	Ø 273 x 8,0	650,-
Ø 114 x 6,0	685,-	Ø 325 x 8,0	650,-

ЛІСТ ДАХАВЫ

δ = 0,5	670,-	δ = 0,6	625,-

ЛІСТ ГАРАЧАКАЧАНЫ

δ = 4,0	625,-	δ = 6,0	485,-
δ = 5,0	505,-	δ = 8,0	455,-

Мінімальная пастаўка - 1 тона!

Кошты — на 3.09.93г. (у тыс. руб./т)

Dainova
tel.: (0172) 305-818, 305-557; fax (0172) 217-408

Bellanet®
Bellanet (ФРГ)

ПРЕВОСХОДНАЯ ПРЯЖА из Европы.

Регулярные оптовые поставки со склада в Минске за рубли.
Тел. в Минске: (0172) 23-32-75, 26-66-38.
Розничная торговля: В.Хоружей, 19, "Золотое руно".

АЛЕКСАНДР-ПАРК

ВНИМАНИЕ! НОВИНКА!

МЕДИЦИНСКАЯ ТЕХНИКА ЯПОНСКОЙ ФИРМЫ OMRON HEALTHCARE

ЦИФРОВЫЕ ИЗМЕРИТЕЛИ КРОВЯНОГО ДАВЛЕНИЯ, БЕЗРТУТНЫЕ ГРАДУСНИКИ.

☎ 23-04-44, 23-51-23